

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

52. An lethaliter vulneratus, vel alias morinundus teneatur remittere
inimico actionem injuriarum, vulgo dicimus, farci la remissione, nec aliter
possit absolvi? Et quid, qui læsus fuit primus, & ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](#)

De Absol. Sacramentali. Ref. LII. &c. 253

præcepto restitutionis famie, restituendo statim ac
habet commoditatem.

RESOL. LII.

An lethaler vulneratus vel alias moribundus teneatur remittere inimico actionem injuriarum, vulgo dicitur farci la remissione; nec alter possit absolvit?

Et quid, si Iesus fuit primus, & in iustus aggressor, vel inventus est cum uxore. &c. Ex p. 3. tract. 3;

Refol. 103.

*Sig. Manc. §. 1. N*egativam sententiam docet Emanuel Sáver, *injurya, n. 1. Bañes & Aragon in 2.2. in hoc scilicet art. 25. art. 9. Sayrus in Clavi Regia, lib. 1. n. 8. gen. 1. & 11. & alij, per ea qua adducit Lessius lib. 2. c. 27. dub. 4. mun. 24. & seq. Unde Jacobus Mancinus in prædicta visitandi infirmos, tract. 7. dub. 5. n. 7. sic assertio. Quapropter non bene agunt aliqui Confessarii penitentes scrupulis, afficiens, dum dicunt illos non posse salvare, nisi etiam coram judice actions injuriarum remittant, cum hoc liquide fallum sit; ut patet. Sed notandum quod quando Iesus causam ledenti dedit, v.g. si Iesus fuit primus, & iustus aggressor, & ille ad se defendendum percussit, vel quia Iesus inventus fuit cum uxore, vel conlanguinea ledentis, & similia, tunc laison remissionem coram judice in conscientia facere debere affero: & ratio est, quia ledens iusta se defendit, & non sibi damni causa imputari debet, sed aggressori danti operam rei illicitæ, juxta illud: Qui cauam damni dat, damnum dedisse videtur. Hoc omnia Mancinus.*

2. Verum licet haec opinia in rigore sint vera, non desinam tamen apponere hic verba Henrici Villalobos in summis, tom. 2. tr. 3. diff. 2. n. 11. ubi sic ait: [Nadie está obligado a perdonar al enemigo la satisfacción, aunque le pida perdón; así lo tiene una glossa. Sylvestro, Bañes, Aragon, y la comun, la razon, es, porque si yo puedo en juicio pedir a mi amigo, que me pague lo que me deve, tambien poder hacer lo mismo con el enemigo, pidiendo la satisfacción, y así lo haze Dios, que aunque nos perdonan la culpa en el Sacramento de la Penitencia pide satisfacción, o en este mundo, o en el Purgatorio. Bien es verdad, que sería muy noble perdonar del todo al enemigo, que pide perdón y aun acontece muchas veces que como la persona, y la obra andan tan juntas, piensa un hombre, que aborreces la obra del enemigo, y la persona, como dice Aragon: y dice muy bien Bañes acerca desto, que es muy dificultoso, y casi no ocurre moralmente hablando, que uno no quiera perdonar la pena del cortar la mano o eabeça al enemigo, y que no le tenga odio y así este tal no es creyble, que está en bueno estado, salvo si sucede caso que la familia del ofendido quedasse infanada, si no le cortassen la mano, o le hiziesen desfazar, que entonces bien podría pedirse sin odio.] Hac ille. Sed ut dixi, absoluere & in rigore loquendo, offensus tenetur, nec alter potest absolvit, remittere odium, & rancorem contra inimicum, & signa externa rancoris, non autem remissionem injuriarum; conetur tamen Confessarius, si cum auxilio Dei possunt hoc etiam efficere.

RESOL. LIII.

Quidam in platea recepit vulnus letale, si Confessarius illum audit, non potest mederi, si medetur, non

Tom. I.

potes conferri, quid ergo est faciendum, ut Confessarius possit illum absolvere?

Et obseruator, quod si evenit infirmum dedisse signa contritionis, doloris, nullus tamen id restatur, non ob id poterit Confessarius eum absolvere sub conditione, dicendo te absolvio, si forte signa praestitisti.

Ex p. 5. tr. 3. Ref. 56.

§. 1. *C*ausa potest frequenter accidere, & est cu-
ris, Ego vero, quicquid in contrarium
asserat Posservinus in officio Curati, cap. 7. n. 80. unum
saltum peccatum secretè audirem, & statim illum
absolverem, ut Medicus postea vulnerato mederen-
tur, & postquam medicamenta applicata fuissent,
integræ confessionem audirem, & illum denud ab-
solverem. Sed quid faciendum, si Medicus nollent à
medicamentis desistere, & interim perieulum est, ut
vulneratus moriatur? Sufficit, assertum aliqui, ut al-
ta voce dicat se peccatorem esse, & tunc potest
Confessarius illum absolvere, & ita docet Sanchez
in select. edit. Lugdun. dif. 44. n. 35. ubi sic ait: Si
in specie possit dicere aliquod peccatum, tamen affi-
cientes infimo recedere non valeant, quia videlicet
vulneri inflicto medentur, sat erit infirmo dicere se
peccatorem esse ut absolviri possit, cum consticte
neutiquam sit cotam alii peccata sua, et si levia, ma-
nifestare, Ita Sanchez.

2. Neque desinam hic apponere præxiū, quam
pro hoc casu & similibus afferat Mancinus in præ-
dicta visitandi infirmos tract. 4. dub. 16. ubi sic afferit: Quid faciendum, quando Confessarius accedit ad audiendam confessionem alicuius, qui non potest solus relinqui, nisi adjuvatur à circumstantibus, ut
sunt recentiter vulnerati, vel mulieres parturientes, &
perieulum est in mora? Respondeo quod si eveniat infirmum signa dedisse doloris, nullus tam-
en id detestetur, non ob id poterit Confessarius
eum absolvere sub conditione, dicendo, Te absolvio,
si forte signa praestitisti; quia confessio debet fieri
in Confessario per penitentem, vel interpres, ut pos-
sit ipse absolucionem praestare. In illo autem eventu
non fui facta confessio, nec coram Confessario, nec
coram interprete, qui certiore reddat Confessari-
um de confessione. Nec opus erit interpretem in
præsenti infirmi testificari de signis doloris. Cum
enim interpres coram Confessario comparet, con-
fessio fit in præsencia Sacerdotis. Nec infirmo, qui
in re signa doloris exhibuit, & aliquis testetur men-
daciiter se signa vidisse, proderit absolutione exhibita
a Sacerdote. Non enim fit per Sacramentum per
interpretum falsum formaliter, quamvis materialiter
dicat verum; sicut enim proprius penitentis si men-
tiretur formaliter, licet materialiter verum assenseret,
sacrilegium committeret, confessionem irritans; pa-
riter interpres, qui loco penitentis penitus subro-
gatur. Sed de his difficultatibus vide meipsum in p. 3.
tract. 3. in quo omnes casus enumero in quibus
impertinet fit moribundo non valenti confiteri
absolutio, quos postea recenset, & sequitur, me ci-
tato, Celestinus in Compendio Theologiae moral. tr. 1.
c. 25. per totum. & Peirinus in Formulario Prelato-
rum lit. A. cap. 7. n. 7.

§. 2. *S*ed ut dixi, absoluere & in rigore loquendo, offensus tenetur, nec alter potest absolvit, remittere odium, & rancorem contra inimicum, & signa externa rancoris, non autem remissionem injuriarum; conetur tamen Confessarius, si cum auxilio Dei possunt hoc etiam efficere.

RESOL.

Omnis istos
calus inven-
tus in hoc
ipsorum tr. 2.
Ref. 104.